

Moje katedrála v Chartres

GOTICKÝ CHRÁM SI PROHLÉDNĚTE BUĎ BRZY RÁNO, NEBO AŽ K VEČERU

Měla jsem víc štěstí než rozumu. Katedrálu v Chartres jsem navštívila pár minut před koncem otevírací doby. Zmocnil se mě pocit, že je jenom moje! Všichni turisté, kteří se tudy toho dne prohnali, se už nejspíš někde v hotelích pudrovali na večeři.

Francouzská gotika má v podstatě dvojí výraz – jeden temný, žulový a druhý světlý, opukový nebo pískovcový. Právě ten druhý se nejvíc zasloužil o proslulost tamních katedrál. Snadno opracovatelný kámen je ideálním stavebním i sochařským materiálem. A když jsem se ptala, jak je možné, že ve Francii neexistuje stejně monumentálně rozvinuté baroko, historička umění odpověděla, že to nebylo potřeba: „Gotické katedrály tady sloužily tak dobře, že v baroku nevznikala společenská poptávka po sakrálních stavbách tohoto rozsahu.“

Těžko měřit, zda je nejkrásnější Notre Dame v Paříži, katedrála v Remeši, Amiensu, Rouenu či ta chartreská. Francouzi nazývají vrcholnou či pozdní gotiku flamboyant. Znamená to něco jako planoucí, zářící. A když se dívám na všechny ty ozdoby a na žebro-

FOTO: JANA VLKOVÁ

FOTO: OFFICE DE TOURISME DE CHARTRES/YVAN WEMAERE

FOTO: JANA VLKOVÁ

ví vysokých oblouků, přesnější výraz mě nenapadá.

Elegantní věže, každá jiná

Katedrála v Chartres se nachází na nádherném místě. Je usazena na malém kopečku uprostřed Pařížské pánve. Když jedete kolem po dálnici, můžete se její krásou kochat pěkně dlouho. V nepravidelných zvonících jako by se obřážela všechna mírně přezíravá francouzská uvolněnost.

Katedrála v Chartres je dlouhá 130 metrů. V průčelí má dvě věže – románskou a gotickou. Ta románská je vysoká 103 metrů. Snažím se představit si, jak jen tam tehdejší zedníci dostali perfektně padnoucí kvádry, ale nedaří se mi to. Zdá se, že věže, rovné jako když střelí, končí až kdesi v nebi. V gotickém stylu postavená věž zvaná Nová nebo Severní je o devět metrů vyšší a o pár století mladší.

Stojím před hlavním portálem a v průvodci si čtu, že pochází z let 1145 až 1155. Pokouším se vyznat ve skrumáži všech světců, ale vzdávám to. Bohorovný výraz

jejich tváří a klidné, románsky trochu toporné splývavé šaty – to je balzám na nervy, i když nikdy nebudu vědět, kdo z nich je kdo.

Rozety a okna

Ke všem gotickým klenotům je dobré přicházet buď brzy ráno, nebo až k večeru. Možná jsem byla zcela pod vlivem magičnosti tohoto místa, ale všechny ty úžasné vitráže v Chartres se mi zdají daleko krásnější v pozdně odpoledním světle, pár okamžiků předtím, než slunce zapadne za okolní domy. Barevnost, nápaditost motivů i řemeslná zpracovanost se nedá slovy popsat. Skoro se nechce věřit, že některé z nich tu byly ještě před požárem v roce 1194, tedy že něco může setrvat v tak oslňující kráse více než osm set let.

Ona pověstná chartreská modř je skutečná taková, jak se o ní povídá. Omamná jako samo nebe. Jestli to byl suchý kalkul církevních činitelů, kteří chtěli mít pevnější ruku nad svými ovečkami, technologická nut-

Informace

Katedrála Notre-Dame v Chartres, ležící zhruba osmdesát kilometrů jihozápadně od Paříže, byla vystavěna mezi roky 1134 a 1260. Od roku 1979 je zapísána na seznamu památek UNESCO.

- **Otevřeno:** denně od 8.30 h do 19.30 h
- **Vstupné:** dospělí: 6,20 eura, děti a senioři 4,20 eura
- **Prohlídka krypty – vstupné:** dospělí: 2,70 eura, děti a senioři: 2,10 eura
- **Severní věž katedrály – vstupné:** dospělí 6,50 eura, děti, senioři: 4,50 eura

nost nebo umělecký záměr, to bych se možná někde dočetla. Ale hledat to nebudu, protože přemíra dat i exaktních informací mi většinou kazí dojmy. Podvečerní atmosféra v Notre-Dame de Chartres je jako taková duchovní peřina, která vás jemně zavalí. Když se necháte. ■

JANA VLKOVÁ